

Hajdú Katalin képei a Fészek Klubban

Újszerű és örvendetes kezdeményezés révén válik lehetővé, hogy havonta egy-egy művész kimondottan szakmai közönség előtt mutasson be néhány művet, erre az alkalomra fölkért szakember bevezetőjével. Elsőnek Hajdú Katalin 20 képe került bemutatásra, mintegy 10 grafikával együtt.

Hajdú Katalin a fiatalabb művésznemzedékhez tartozik. 1950-ben került a Képzőművészeti Főiskolára, ahol Hincz Gyula mesternél végzett, 1954-ben. Hajdú azokhoz az európai rangú mesterekhez csatlakozott, akiket az utóbbi néhány év alatt művészi törekvéseihez leginkább érez közel, főleg 1963-as itáliai és franciaországi tanulmányútja óta. A széttekintés a világban mindig a nagy leszámolás lehetőségét hordozza magában a fejlődésre képes művész számára. Hajdú Katalin fölött sem múlhatott el nyomtalanul az az út, amelynek során szemtől szembe láthatta a mai képzőművészet nagy mestereinek képeit, régi korok monumentális tábla- és falfestményeivel együtt. A hatás általában jó jel, legalább is egy darabig, a lélek befogadóképességét éppúgy jelezheti, mint érzékenységét a kor festészeti problémái iránt. Hajdú Katalinnál ebben az utóbbi értelemben jelentkezett.

Az említett külföldi tanulmányút hatása alatt fordult figyelme olyan témakör felé, amelyről úgy érezte, leginkább kifejezheti az őt szorongató belső képzeteket s amely izgató kompozíciós feladatokat is kínál. Így születnek meg a *csendéletek*, amelyek a Fészek-beli kiállítás képcinek többségét al-

kották. Ugyanakkor a figuratív festészet felé is megtette a lépéseket, olyan értelemben, hogy kezdett kialakítani egy embertípust, amely éppen nem nevezhető a film-színházlapok szépségideáljának, amint ahogy a művész törekvésének nem is ilyen típus létrehozása a célja. Hajdú Katalin egész más okból teremt magának egy bizonyos embertípust s helyezi el egy külön az ő számára teremtett és berendezett térben. Belső, filozófiai-világnézeti mondanivalója számára teremti az alakot s első ránéztében is megállapítható, hogy a kubizmus hagyományos eszközeivel vagy legalábbis attól nem idegen felfogásban és nem idegen szerkesztői elveknek megfelelően. Hadd tegyem hozzá, hogy ez a felfogás természetesen csatlakozik a magyar művészeti hagyományokhoz.

Hajdú Katalin képein a színek mint úszó folyamok, tónusok nélkül árasztják el a többször kontúrokkal határolt téri felületet, noha azt is el kell ismerni, hogy a szerkezet kontúrok nélkül is létrehozható és hangsúlyozható. Továbbá, hogy a szerkezet olyan képalkotó sajátosság, amely kontúrok nélkül is megteremthető. De ha történetesen kontúrokkal, szigorúbb, mert mértanibb eszközökkel történik a szerkesztés, vajon ezért elmarasztható-e a művész? Hajdú nem színekben elúszó világot teremt, hanem erősen statikus, ahol mindennek a mérnök agyával kijelölt helye van, anélkül, hogy festészete rideg geometriába fulladna. A szürkék, a pompeii vörösök, az ultramarin kékek már-már tiszta feketébe torkollva, azután a fehérek, zöldek, a barnák, a lilák adják azokat az első rálátásra nem egyszer bonyolultan ható hangzatokat, amelyeket támasztanak bennünk szerkezetet rendező és tárgyakat megjelenítő szerepükkel. A kerámia-máz fénylő színeivel élő képei egy problémákkal viaskodó művészt mutattak be, akinek további fejlődése elé bizalommal nézhetünk.

Szűj Rezső